

העותרת: **התנועה לחופש המידע (ע"ר מס' 580425700)**

ע"י עוה"ד איה מרקביץ' ו/או אור סדן ו/או רחלי אדרי
ו/או יערה וינקלר שליט

רח' סעדיה גאון 26 (בית העמותות), תל-אביב-יפו

טל': 050-7599-739 ; פקס: 03-9560359

דוא"ל: office@meida.org.il

- נגד -

המשיבה: **נציבות שירות המדינה**

ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)

רח' מח"ל 7, מעלות דפנה, ירושלים, ת.ד. 49333, מיקוד 9149301

טל': 02-5419555 ; פקס: 02-6705642

עתירה מינהלית

[על פי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998]

1. בית המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיבה למסור לעותרת את המידע שביקשה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 בפנייתה אליו מיום 29.6.2020, לפני למעלה מארבעה חודשים וחצי, וכן בתזכורות ששלחה אליה בכתב בימים 1.9.2020, 13.9.2020, 24.9.2020, 4.10.2020 ו-15.10.2020, במכתב התראה לפני נקיטת הליכים משפטיים ששלחה למשיבה ביום 21.10.2020, ובתזכורות נוספות מיום 2.11.2020 ו-10.11.2020 (להלן: "החוק" ו"הבקשה", בהתאמה).

העתקי הבקשה ואישור קליטתה, התזכורות לגביה ומכתב ההתראה מצ"ב ומסומנים 1/ע

2. עניינה של הבקשה במידע גולמי שאספה המשיבה בסקרים שערכה בקרב עובדי שירות המדינה בחודשים אפריל, מאי ויוני 2020, לשם הערכת יכולת העבודה מרחוק של עובדי המגזר הציבורי נוכח התפרצות מגפת הקורונה, הכל כמפורט בגוף הבקשה (ר' 1/ע, בעמ' 5).

3. לפי סעיף 7 לחוק, על רשות ציבורית ליתן החלטתה בבקשה ללא שיהוי, ולא יאוחר מ-30 ימים מקבלתה. במקרים מסוימים רשאית הרשות להאריך תקופה זו עד לפרק זמן שלא יעלה על 120 יום בסך הכל.

4. **הבקשה לא נענתה עד עצם היום הזה. זאת, חרף חלוף הזמן וריבוי פניותיה של העותרת בנושא, והגם שבגוף הבקשה הודגש במפורש שיש חשיבות מיוחדת למתן מענה לה ללא שיהוי, היות שההקפדה על שקיפות מירבית בנוגע לקבלת ההחלטות השלטונית והתשתית העובדתית שעליה הן מבוססות, בזמן אמת, חיונית במיוחד בעתות חירום, לרבות בימי "שגרת החירום" שמתנהלת בצל מגפת הקורונה.**

5. יובהר שבמקביל לפניותיה הרבות של העותרת למשיבה בתזכורות בכתב, הרבתה העותרת גם בניסיונות ליצור קשר טלפוני עם הממונה על העמדת מידע לציבור אצל המשיבה, עו"ד אחיה רוזן. ברם, מאמציה אלה עלו בתוהו משהתברר שאין כל מענה במספר הטלפון של הנ"ל, כפי שפורסם באתר היחידה הממשלתית לחופש המידע. עובדה זו הודגשה בתזכורות שנשלחו למשיבה בכתב (ר' 1/ע, בעמ' 8-10), שבהן שבה וביקשה העותרת שהממונה יטלפן אליה למספר הטלפון הנייד שמסרה לו, אך לשווא.

6. יודגש כי הגם שמכתב התראה לפני נקיטת הליכים משפטיים נשלח למשיבה עוד ביום 21.10.2020, שבו הבהירה העותרת שאם לא תקבל כל מענה ענייני לבקשה עד ליום 27.10.2020, בכוונתה לעתור לבית המשפט ללא התראה נוספת – ערכה העותרת ניסיון נוסף לייתר פנייה לערכאות. זאת, מתוך התחשבות בכך שבד בבד עם התרת ההגבלות על שהייה במקומות עבודה ביום 16.10.2020, נותרו מחוץ למסגרות החינוכיות ילדיהם הצעירים של רבים מאזרחי המדינה, ובאלה (יש להניח) גם עובדי המשיבה.¹
7. במסגרת זאת, ביום 2.11.2020 פנתה מנכ"לית העותרת, עו"ד רחלי אדרי, ליועץ המשפטי למשיבה, רון דול, באמצעות יישומון המסרונים WhatsApp, וביקשה לשוחח עמו בנוגע לשלוש בקשות למידע שהגישה העותרת למשיבה ולא נענו כלל על ידיה, ובהן גם הבקשה מושא עתירה זו. בהמשך לכך ולפי הצעת עו"ד דו"ל, פירטה בפניו עו"ד אדרי את שמותיהן של הבקשות, על מנת שיקיים בירור לגביהן לפני שיחתם.
8. להפתעתה, מקץ שעה השיב עו"ד דול כי לא עלה בידו לאתר פניות כאלה, וביקש כי בטרם פנייה לערכאות תשלח העותרת העתקים של שלוש הבקשות והתכתובות לגביהן, בהודעה שתמוען לממונה על העמדת מידע לציבור אצל העותרת, ועליה יכותב גם עו"ד דול, וזה "נישתדל שתקבלו תשובה".
9. בהתאם, באותו יום (2.11.2020) שלחה העותרת בדוא"ל העתקים של שלוש בקשותיה שטרם נענו על ידי המשיבה, לרבות צרופה הכוללת את הבקשה מושא עתירה זו ואת כלל התזכורות ומכתב ההתראה לפני נקיטת הליכים משפטיים שנשלחו למשיבה בעניינה (ר' 1/ע, בעמ' 13).
10. למחרת, ביום 3.11.2020, הגיב עו"ד דול בהודעת דוא"ל שבה אישר את קבלת הודעתה הנ"ל של העותרת, על כל צרופותיה, והוסיף: "נבדוק מה עשה עם זה הממונה שלנו" (ר' 1/ע, בעמ' 14).
11. ביום 10.11.2020, בחלוף שבוע ימים נוסף שבו לא התקבלה כל תגובה מאת המשיבה או מי מטעמה, לרבות במענה למסרונים שנשלחו לעו"ד דול, שבה ופנתה העותרת אל האחרון בתזכורת דוא"לית (ר' 1/ע, בעמ' 15).
12. ברם, גם מקץ שבוע נוסף לא התקבלה כל התייחסות לבקשה מאת המשיבה, חרף כל פניותיה של העותרת אליה בניסיונות חוזרים ונשנים לקבל את המידע המבוקש ללא פנייה לבית המשפט, כמתואר לעיל. לפיכך, לא נותרה בידי העותרת כל ברירה זולת הגשת עתירה זו.
13. בתי המשפט הבהירו לא אחת את חשיבותה של מסגרת הזמנים שקבועה בחוק. כפי שהודגש בעבר, "יש חשיבות כי הרשויות יקפידו על המועדים שבחוק חופש המידע ולא יתישו את המבקשים באמצעות 'סחבת' במתן תשובות" (עת"ם (מינהליים ת"א) 12-12-36541 שטנגר נ' לשכת עורכי הדין (25.2.2014)).
14. את הזמנים שקוצב החוק אין לראות כעניין טכני, שכאן אלה שלובים בזכותו של הציבור במידע, במובן שאי-עמידה בזמנים פוגעת בזכות זו פגיעה מהותית. על כך הרחיב ד"ר הלל סומר באומרו כלהלן:

"בקשה לקבלת מידע צריכה להיענות במהירות, ביעילות, בזול וברוב מוחלט של המקרים (שאינם נכנסים לגדרם של הסייגים... על פי החוק), ללא כל עיכוב מיותר המחייב התנצחות עם הרשות ופנייה לערכאות. כל העֵרְמָה של קשיים על מימוש הזכות לקבלת מידע פוגעת במטרה הדמוקרטית של הזכות. עיכוב בקבלת המידע בזמן אמת מונע מהציבור לגבש את דעתו במועד לגבי סוגיות אקטואליות. כמו כן, לאור העלויות הגבוהות הכרוכות בפנייה לבית המשפט, סירוב הרשות למסור את המידע מרצונה כחוק, יביא בחלק ניכר מן המקרים לאי-מימושה של הזכות לקבלת המידע, גם אם על פי דין היה המבקש זכאי לקבלו... במקרים רבים, מסכימים נציגי הרשות למסור את המידע... עם הגיעם לדיון בבתי המשפט בעתירה למסירת המידע... גישה כזו מעידה כי לא היה מקום לאימסירתו של המידע

¹ ר' למשל הנחית נציב שירות המדינה והממונה על השכר בעניין מתכונת העבודה בעקבות התרת ההגבלות על שהייה במקומות עבודה (16.10.2020); <https://bit.ly/3ppIMNo>; והשווה והשווה לאלאב בטיטו "הורי התלמידים זועמים: 'לא הגיוני שהילדים ימשיכו להישאר בבתי'"; מעריב online (18.10.2020); <https://bit.ly/2IFqHKx>; "המכשולים בדרך לפתיחת בתי הספר" כאן חדשות (21.10.2020); <https://bit.ly/3nnSTAD>

מלכתחילה, וכי תקוותה של הרשות הייתה שהמבקש יתיימש מן הקשיים המוערמים עליו ולא ישקיע את משאבי הזמן והכסף הניכרים הכרוכים בפנייה לבית המשפט".

הלל סומר "חוק חופש המידע: הדין והמציאות" המשפט ח, 435, 438 ו-446-445 (תשס"ג).

15. כאמור, העותרת מודעת לשיבושים שחלו בעבודת המשיבה בחלק מהתקופה שבה נמשך מחדלה האמור, בנסיבות שנבעו ממגפת הקורונה. העותרת התחשבה בכך והמתינה הרבה מעבר למסגרת הזמנים שקובע החוק – הכל בתקווה לקבל את המידע מחוץ לכותלי בית המשפט. למעשה, העותרת המתינה והרבתה בתזכורות אף לאחר חלוף 120 ימים מיום הגשת הבקשה – שהם פרק הזמן המירבי שקוצב החוק למתן מענה לבקשה היכן שהרשות מסרה הודעות ארכה כדין, הגם שבענייננו כלל לא ניתנה כל ארכה.
16. נוכח כל האמור לעיל, בית המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיבה להשיב לבקשה ולמסור לעותרת את כלל המידע המבוקש בה, וזאת בתוך פרק זמן קצר, שימנע את המשך הפרת החוק מצד המשיבה.
17. העותרת מבקשת לשמור על זכותה להוסיף ולטעון לגופו של עניין בהתאם למענה שתיתן המשיבה.
18. כן מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבה בהוצאות העותרת בגין הליך זה, לרבות שכ"ט עו"ד ומע"מ כדין, וזאת על הצד הגבוה, על מנת שבעתיד ישיבו רשויות לבקשות מידע במסגרת המועדים הקבועים בחוק, ובכך יתייתר הצורך בפנייה לבית המשפט לצורך קבלת מידע מסוג זה.
19. לבית משפט נכבד זה הסמכות העניינית לדון בעתירה בהתאם לפרט 2 ("חופש המידע") לתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מנהליים, התש"ס-2000, וכן הסמכות המקומית לדון בה, בהתאם לתקנה 2 לתקנות בתי משפט לעניינים מנהליים (סדרי דין), התשס"א-2000 והיות שירושלים היא אזור השיפוט שבו ניתנה (במחדל) ההחלטה שלא להשיב לבקשה מושא העתירה.
20. תצהיר לתמיכה בעתירה מטעם מנכ"לית התנועה לחופש המידע מצורף ומסומן ע/2.

איה מרקיביץ, עו"ד
ב"כ העותרת

18 בנובמבר 2020, ת"א